

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 119/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, Štúrova 13, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/30/2024-141 z 11. júla 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. októbra 2024 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím krajského súdu namietaným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je žalobkyňou v konaní proti žalovaným 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/23/2024.

3. Okresný súd uznesením č. k. 12C/23/2024-88 z 8. apríla 2024 nariadil neodkladné opatrenie, ktoré spočívalo v uložení povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade, aby strelili prechod a prejazd sťažovateľky, jej zamestnancov, dodávateľov a odberateľov vrátane prejazdu nákladnými motorovými vozidlami a mechanizmami cez parcelu registra E nachádzajúcu sa v okrese Nitra, obci [REDAKOVANÉ], katastrálnom území [REDAKOVANÉ], evidovanú na mape určeného operátu ako parcela č. [REDAKOVANÉ], orná pôda vo výmere 8033 m², zapísanú pre okres Nitra, obec [REDAKOVANÉ], katastrálne územie [REDAKOVANÉ] na liste vlastníctva Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru [REDAKOVANÉ], a to v priestorovom vymedzení parcelou registra C bez založeného listu vlastníctva vlastníka evidovanou na katastrálnej mape ako parcela č. [REDAKOVANÉ], zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 143 m², ako aj parcelou

registra C bez založeného listu vlastníctva vlastníka evidovanou na katastrálnej mape ako parcela č. [REDAKOVANÉ], zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 4412 m², resp. v priestorom vymedzení existujúcimi vnútro-areálovými komunikáciami na uvedených parcelách registra C, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4. Zároveň okresný súd uložil sťažovateľke v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať na príslušnom súde žalobu vo veci samej o zriadenie odplatného vecného bremena.

5. Proti uzneseniu okresného súdu podali žalovaní odvolania, ktorými žiadali, aby odvolací súd toto uznesenie zmenil tak, že návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. Napadnutým uznesením krajský súd ako súd odvolací rozhodol tak, že uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Podstatou argumentácie sťažovateľky je skutočnosť, že podľa jej názoru je napadnuté rozhodnutie krajského súdu arbitrárne a nepreskúmateľné.

8. Krajský súd podľa sťažovateľky porušil procesné predpisy upravujúce postup súdov pri vedení dokazovania, keď súd nesprávne postupoval pri jeho vyhodnocovaní.

9. Sťažovateľka v súvislosti s tvrdením žalovaných o možnosti viacerých ciest, ktoré môže využiť, s odkazom na reálny skutočný stav na mieste samom uvádza, že tieto tvrdenia žalovaných boli zavádzajúce a v prípade, ak by ich odvolací súd riadne preveril a vyhodnotil, nemohol by na ich základe dospieť k rozhodnutiu, ktorým zruší nariadené neodkladné opatrenie ako nedôvodné.

10. Predovšetkým žalovaným v 1. rade uvádzaný prístup 2 prechádza cez pozemky ďalších osôb, ktoré na rozdiel od žalovaných nie sú nijako previazané s predmetným areálom bývalého [REDAKOVANÉ]. Či už sa to týka parcely registra C č. [REDAKOVANÉ], ktorá sa na náčrtku žalovaného v 1. rade síce môže javiť ako cesta, ktorá však nepokračuje až do areálu a je limitovaná najmä parcelou č. [REDAKOVANÉ] a napokon aj parcelou č. [REDAKOVANÉ], ktoré budú zjavne slúžiť ako záhrada rozostavaného rodinného domu stojaceho na parcele č. [REDAKOVANÉ]. Všetky parcely sú aktuálne vo vlastníctve obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorá ich s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou v budúcnosti za odplatu prevedie iným tretím osobám (pravdepodobne fyzickým osobám), záujemcom o bývanie.

11. Podobne to je, aj čo sa týka prístupu 3, ktorý sa javí ako možno prístupný cez obecnú komunikáciu (p. č. [REDAKOVANÉ]), avšak aj podľa vedomosti žalovaných nie je tento prístup 3 na rozdiel od prístupu 1 vhodný, resp. možný pre nákladné automobily (s návesom), ktoré sa v tomto mieste nevytočia. Okrem toho by týmto prístupom bolo potrebné ďalej ísť cez parcelu č. [REDAKOVANÉ] ([REDAKOVANÉ]), ktorá má až štyroch spoluvlastníkov, s tým, že doteraz tento vstup nebol sťažovateľkou na rozdiel od prístupu 1 ani nijako využívaný.

12. Skutočnosť, že sa sťažovateľka domáha zriadenia vecného bremena práva prechodu a prejazdu prístupom 1 po parcele č. [REDAKOVANÉ], t. j. pozemku v spoluvlastníctve (len) dvoch spoluvlastníkov, navyše v mieste, ktoré je na uvedené uspošobené, ktoré na vstup do areálu dlhodobo slúžilo a slúži, v mieste, ktoré doteraz sťažovateľka až do svojvoľného obmedzenia vstupu žalovanými aj využívala, a napokon na mieste, kde sú na účely prechodu a prejazdu už aktuálne zriadené aj

existujúce komunikácie, predstavuje nepochybne menší zásah do vlastníctva príslušných vlastníkov, než v prípade, ak by sa mal prejazd a prechod, ak by bol aj možný, realizovať prístupom 3.

13. Rozhodnutie krajského súdu je podľa sťažovateľky neodôvodnené v tom zmysle, že súd nevysvetľuje dôvody, pre ktoré sa nestotožnil s relevantnými námietkami zo strany sťažovateľky, resp. neuvádza tiež dôvody, pre ktoré sa súd rozhodol prikloniť k tvrdeniam žalovaných.

14. Bez ďalšieho povšimnutia zo strany krajského súdu zostali na druhej strane iné, pre vec významné tvrdenia žalovaných, a to tvrdenia o potrebe kontrolovať vstup a výstup celého areálu, ktorého ale nie sú výlučnými vlastníkmi, keď tento areál je tvorený pozemkami vo vlastníctve rôznych tretích osôb. Práve týmito tvrdeniami totiž žalovaní priamo potvrdili dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, ako ju uvádzala sťažovateľka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

15. Krajský súd podľa sťažovateľky prijímal také čiastkové úvahy, ktoré sú v rozpore s účelom neodkladného opatrenia.

16. Tvrdenie žalovaných o tom, že sťažovateľku nijako neobmedzujú, nie je samo osebe dostačujúce, keď v opačnom prípade by sa v podstate ktokoľvek mohol domôcť zrušenia neodkladného opatrenia, ak by v odvolaní proti uzneseniu, ktoré toto neodkladné opatrenie nariadilo, prehlásil, že sa nedopúšťa alebo nebude dopúšťať konania, ktorému neodkladné opatrenie zamedzuje, ale najmä je nutné uviesť, že krajský súd týmto úplne opomenul preventívnu funkciu neodkladného opatrenia, keď je zrejmé, že v rámci existencie potreby bezodkladnej úpravy pomerov súd nariadi neodkladné opatrenie spravidla v takej situácii, keď danej strane už len hrozí vznik škody či inej ujmy, prípadne ak strane hrozí zhoršenie jej právnej pozície do takej miery, že sa jej viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu.

17. K protiprávnemu konaniu zo strany žalovaných už došlo, keď po prenajatí nehnuteľnosti sťažovateľkou tretiemu subjektu žalovaní začali sťažovateľke, jej rodinným príslušníkom, nájomcovi a podnájomcovi bez udania (relevantného) dôvodu brániť v prístupe k jej nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho bol podnájomca nútený odstúpiť od nájomnej zmluvy uzatvorenej so sťažovateľkou, pričom následne mu bolo žalovanými bránené odnieť si svoje výrobné zariadenia, keď nebol žalovanými vpustený do areálu a volaná musela byť polícia.

18. V danom prípade bola a je jednoznačne daná dôvodná obava, že dôjde k opakovanému konaniu na strane žalovaných, keď títo svoj zámer dokonca aj deklarovali a aktuálne tiež vykonávajú ďalšie úkony obmedzujúce prístup sťažovateľky k jej vlastným nehnuteľnostiam, keď vykonávajú stavebné úpravy vjazdu do areálu, pri ktorých je pôvodne existujúca brána zvesená a vjazd do areálu je zmenšovaný. Sťažovateľka v kontexte predchádzajúcich udalostí a postojov a prehlásení žalovaných odvodzuje, že ide o ich účelové konanie, resp. minimálne žalovaného v 1. rade, aby aj pre prípad zriadenia vecného bremena bol vjazd do areálu pre nákladné motorové vozidlá (s návesom) sťažený alebo dokonca znemožnený.

19. Vzhľadom na vlastné vyjadrenia žalovaného v 1. rade je zrejmé, že neodkladné opatrenie nepredstavuje neprimeraný zásah do práv žalovaných, keďže právo prechodu a prejazdu nerozporujú, avšak mu preukázateľne bránili (čo vlastne žalovaný v 1. rade taktiež nerozporuje) s tým, že zároveň zmarili jeho zmluvné zriadenie. Rovnako je z podaných odvolaní zjavné, že nariadenie neodkladného opatrenia žalovaným nespôsobuje ani žiadnu ujmu.

20. V preukázanom protiklade toho je na druhej strane zrejmé, že obmedzením prechodu a prejazdu sťažovateľky, resp. jej nájomcu/podnájomcu ujma sťažovateľke vznikla a vzniká. Neodkladné opatrenie je teda proporcionálne vyvážené, keď v primeranom rozsahu, ktorý žalovaní ani nenamietajú, nespôsobuje žalovaným akúkoľvek ujmu a na druhú stranu eliminuje aktuálne ďalšie škody sťažovateľke z dôvodu nemožnosti užívať jej priestory.

21. Rovnako nesprávna je podľa sťažovateľky i úvaha krajského súdu týkajúca sa vymedzenia subjektov, ktorým by neodkladné opatrenie umožňovalo prechod a prejazd cez pozemky žalovaných, keď odvolací súd považuje takéto vymedzenie za nanajvýš nekonkretizované.

22. Predovšetkým je nutné uviesť, že v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia oprávneným subjektom je sťažovateľka, pričom až od jej postavenia ďalej odvodzujú možnosť prechodu a prejazdu pozemkami žalovaných ďalšie subjekty, ktoré sú jasne definované existenciou právneho vzťahu so sťažovateľkou a účelom, pre ktorý výlučne sú oprávnené prechádzať cez pozemky žalovaných. Ako z výroku neodkladného opatrenia vyplýva, výlučne tieto subjekty sú oprávnené k prechodu a prejazdu cez pozemky žalovaných. S prihliadnutím na prax je nemožné, aby tieto subjekty boli určené vo výroku konkrétne, nie druhovo (ale s jasnými vymedzovacími znakmi), keď v zmysle takejto úvahy by potom sťažovateľka, ak by sa mal dostaviť do jej priestorov odberateľ nevyzmenovaný vo výroku, najprv musela podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd umožnil aj tomuto novému odberateľovi vstup, čo by znemožňovalo výkon jej podnikateľskej činnosti.

23. Vzhľadom na uvedený postoj žalovaných a ich konanie, keď si nárokujú vykonávanie kontroly nad celým areálom nad rámec oprávnení vyplývajúcich z ich vlastníckeho práva, je nevyhnutné, aby výrok navrhovaného neodkladného opatrenia znel tak, aby zamedzil žalovaným svojvoľne vykonávať kontrolu nad areálom a nebol tak reálne ohrozený výkon podnikateľskej činnosti sťažovateľky.

24. Podľa sťažovateľky je zrejmé, že s ohľadom na podnikateľský charakter sťažovateľky sa predpokladá, že do jej priestorov, resp. k nim budú vstupovať aj ďalšie osoby, a to aj počas jej neprítomnosti v jej prevádzke, a to či už z dôvodu vybavovania jej iných povinností spojených s podnikaním, alebo aj pre prípad podnikateľského prenájmu jej priestorov iným podnikateľom. Je pritom ďalej tiež zrejmé aj to, že v súkromnoprávnom nepodnikateľskom režime pri zriaďovaní vecného bremena v prospech fyzických osôb ďalšie osoby môžu byť zväčša prítomné (t. j. prechádzať) predovšetkým v prítomnosti oprávnenej osoby, ktorá sa priamo môže *ad hoc* na osobe povinnej domáhať umožnenia prechodu a prejazdu. Avšak sťažovateľka nemusí byť vždy prítomná na prevádzke a zároveň je potrebné, aby chod prevádzky, či už obchodný, alebo výrobný, nebol prerušený zamedzením prístupu jej zamestnancov, dodávateľov, odberateľov, resp. obchodných partnerov, je zjavné, že je žiaduce a užitočné, aby v opise vecného bremena prechodu a prejazdu boli spomenuté práve aj osoby, ktoré sú z podstaty veci a jej postavenia od sťažovateľky odvodené, keď je zrejmé, že žalovaní obmedzili prechod a prejazd nielen sťažovateľke, ale práve aj týmto tretím osobám (spomenutý podnájomca), a preto je odôvodnená a legitímna potreba zriadenia vecného bremena *expressis verbis* spôsobom, ktorý žiada a navrhuje sťažovateľka.

25. Podľa sťažovateľky je nutné tiež dodať, že žiadaný a navrhovaný spôsob opisu práva prechodu a prejazdu nie je nezapísateľný do katastra nehnuteľností a nevykonateľný v realite. Práve naopak. Ide *de facto* o spresnenie práva sťažovateľky opísaním ďalších osôb, ktoré sú od sťažovateľky ako

oprávnenej z vecného bremena s ohľadom na charakter nehnuteľností, miesta a osoby oprávnenej logicky odvodené. Príslušný okresný úrad vykonávajúci pôsobnosť na úseku zápisu práv do katastra nehnuteľností je viazaný súdnym rozhodnutím a je povinný vecné bremeno zapísať v zmysle výroku súdneho rozhodnutia bez toho, aby ho mohol akokoľvek preskúmať alebo korigovať.

26. Nesprávnym je i záver krajského súdu o rozsahu práva prechodu a prejazdu, keď, čo sa týka rozsahu, právo prechodu a prejazdu je v rámci jeho vymedzenia na parcele č. ■■■ priestorovo vymedzené odkazom na existujúce komunikácie ich opísaním podľa katastrálnej mapy, avšak len v rozsahu, ktorý je ohraničený parcelou č. ■■■.

27. Sťažovateľka v danej fáze konania zvolila tento nepochybne možný a určitý spôsob priestorového vymedzenia predbežného zriadenia práva prechodu a prejazdu neodkladným opatrením jednak z dôvodu doterajších postojov žalovaných k jej snahe zriadiť právo prechodu a prejazdu zmluvne, keď odôvodnene nepredpokladala, ak žalovaní bránili v prechode a prejazde, že by umožnili vyhotovenie geometrického zamerania vecného bremena.

28. Je pritom podľa sťažovateľky zrejmé, že v meritórnom konaní bude potrebné geometrické zameranie vykonať, resp. nariadiť s tým, aby žalovaní boli povinní získať tento podkladu strieť, resp. umožniť. V tomto zmysle, resp. v dôsledku nepochopenia spôsobu priestorového vymedzenia práva prechodu a prejazdu opisom s odkazom na existujúce komunikácie zakreslené v rámci parcely č. ■■■ aj na katastrálnej mape, tzn. že nejde o alternatívne formulovaný výrok, neobstojí ani konštatovanie, že by bolo súdom nariadené neodkladné opatrenie nad rámec vlastníctva parcely č. ■■■, keď z podaného návrhu je jednoznačne zrejmé, že sťažovateľka žiada zriadiť vecné bremeno na parcele vo vlastníctve žalovaných č. ■■■ v rozsahu, ktorý by bol inak priestorovo vymedzený geometrickým plánom, ktorý však vyplýva z existujúcich uvedených parciel registra C, avšak logicky len v rozsahu, t. j. v rámci (vo vnútri) parcely č. ■■■.

29. Podľa sťažovateľky nebol prekročený vlastnícky režim vyplývajúci z vlastníctva parcely č. ■■■ v spoluvlastníctve žalovaných, ako to tvrdí krajský súd. Je pritom odôvodnené predpokladať, že inak nebude vecné bremeno práve s prihliadnutím na už existujúce a v katastrálnej mape zakreslené parcely registra C, ktoré korešpondujú s existujúcimi komunikáciami na parcele č. ■■■, vymedzené aj geometrickým plánom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

30. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

31. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovateľka namieta, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu bolo porušené jej označené právo. Napadnuté rozhodnutie sťažovateľka považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné z dôvodu, že krajský súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že zamietol návrh na nariadenie

neodkladného opatrenia aj napriek tomu, že podľa názoru sťažovateľky boli splnené všetky predpoklady na jeho nariadenie.

32. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením alebo zabezpečovacím opatrením, veľmi zdržanlivo, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide spravidla o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (m. m. IV. ÚS 82/09). Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 65/2021, IV. ÚS 282/2019, IV. ÚS 330/2020).

33. Výnimočnosť zasahovania ústavného súdu do rozhodnutí o neodkladných opatreniach neznamená, že tieto sú úplne mimo rámca ústavnoprávneho prieskumu ústavným súdom. Ak všeobecný súd ponechá bez povšimnutia niektorú z kľúčových otázok prípadu alebo sa ako odvolací súd bez riadneho zdôvodnenia odkloní od právnych či skutkových záverov súdu prvej inštancie, jeho postup vykazuje známky arbitrárnosti a svojvôle (I. ÚS 191/2019).

34. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje, či nárok, ktorý je predmetom konania vo veci samej, je aspoň pravdepodobný, ďalej sa vyhodnocuje potreba neodkladnej úpravy pomerov a napokon sa skúma, či žiadané opatrenie spĺňa princíp efektivity, ako aj proporcionality. Záruky vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd týkajúce sa kvality odôvodnenia rozhodnutia sa uplatňujú aj v tomto prípade, avšak súd neargumentuje v prospech samotnej existencie práva, iba osvedčuje pravdepodobnosť nároku. Teda kvalita odôvodnenia závisí od toho, čo musí byť preukázané nepochybné a čo len pravdepodobne (IV. ÚS 620/2021).

35. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

36. Ústavný súd teda skúmal, či sa krajský súd odchýlil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem, a pristúpil k preskúmvaniu zlučiteľnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu s ústavou.

37. Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že k otázke rozsahu navrhutej úpravy neodkladného opatrenia zaujal názor, že na jednej strane súd prvej inštancie určuje, aby žalovaní strpeli prejazd cez konkretizované parcely, na druhej umožňuje alternatívu v rámci vymedzených vnútro-areálových komunikácií bez ich ďalšej špecifikácie. Vzhľadom na to nie je dodržaná požiadavka určitosti práva cesty, ktoré musí byť presne vymedzené. Obmedzenie práv vlastníka nehnuteľnosti musí byť presne vyjadrené tak, aby nemohlo byť sporné, ku ktorej nehnuteľnosti má sťažovateľka zriadené právo cesty, čo v danom prípade absentuje. Na vymedzenie časti nehnuteľnosti, ktorej sa právo cesty týka, je potrebné jej presné vymedzenie, a to prípadne aj

geometrickým plánom, pokiaľ nie je jasné, kadiaľ má cesta viesť. Odvolací súd preto považoval námietku žalovaných, ktorou namietal rozsah určený neodkladným opatrením, za dôvodnú. Súhlasil s názormi žalovaných, že pri uplatňovaní neodkladného opatrenia tak nie je možné objektívne a nesporne určiť, kde sú hranice komunikácií na ich pozemku. Jediné možné, akceptovateľné, a domáhanému nároku zodpovedajúce spôsoby vymedzenia rozsahu nehnuteľnosti, na ktorej sa ukladá povinnosť prechodu a prejazdu, je vymedzenie hranicami parcely alebo geometrickým plánom alebo uvedením objektívnych rozmerov určitého rozsahu. Akékoľvek iné vymedzenie je potrebné vyhodnotiť ako neurčité (bod 14 odôvodnenia).

38. Krajský súd v súvislosti s otázkou primeranosti neodkladného opatrenia vo svojom rozhodnutí uviedol, že súd prvej inštancie v rámci neurčitého vymedzenia parciel nielenže neurčitým spôsobom vymedzil, kadiaľ má právo cesty viesť, rovnako umožnil sťažovateľke prejazd cez akúkoľvek cestu v rámci pozemku, ktorá je vymedzená v rámci areálu. Odvolací súd zdôraznil, že pri nariadení neodkladného opatrenia je potrebná bezodkladná úprava pomerov v nevyhnutnom rozsahu, rovnako ako v prípade práva cesty je potrebné, aby právo vlastníka pozemku bolo obmedzené čo možno najmenej (bod 15 odôvodnenia).

39. Krajský súd ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie vymedzil právo prechodu a prejazdu aj voči nehnuteľnostiam, ktoré nie sú vo vlastníctve žalovaných. Odvolací súd vo vzťahu k parcele č. [REDAKOVANÉ] (ktorá je súčasťou parc. č. [REDAKOVANÉ]) uviedol, že žalovaný v 1. rade k nej nemá vlastnícke právo, a teda súd prvej inštancie zaťažil neodkladným opatrením osoby, ktoré nie sú stranou sporu v tomto konaní, pretože parc. č. [REDAKOVANÉ] presahuje parcelu č. [REDAKOVANÉ]. V tomto smere odvolací súd dodal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zaväzuje strany sporu, nie tretie osoby. Ak sťažovateľka mala v záujme zriadiť právo cesty k svojim stavbám, bola zároveň povinná označiť všetkých vlastníkov nehnuteľností, cez ktoré sa má dané neodkladné opatrenie zriadiť. Súd prvej inštancie preto nepostupoval správne, ak priznal sťažovateľke právo cesty k parcelám, ktorých vlastníci nie sú zároveň žalovanými v danom konaní (bod 17 odôvodnenia).

40. Krajský súd uzavrel, že sťažovateľka mala hodnoverným spôsobom poukázať na potrebu úkonov, ktoré neznesli odklad, pre ktoré malo byť právo cesty nariadené. Odvolací súd v tomto smere dal do pozornosti tú skutočnosť, že samotná sťažovateľka vo svojom návrhu uviedla, že prejazd cez sporné pozemky jej bol umožnený, avšak tento bol kontrolovaný. Pokiaľ sťažovateľka odvodzuje svoj nárok od samotnej skutočnosti sťaženia prejazdu cez pozemky žalovaných z dôvodu, že tento prejazd je kontrolovaný, uvedené nie je postačujúcim dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na to odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (body 19 a 20 odôvodnenia).

41. Ústavný súd konštatuje, že nemá ústavne relevantný dôvod na to, aby prehodnocoval právne závery krajského súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii, keďže napadnuté rozhodnutie krajského súdu je odôvodnené ústavne konformným spôsobom.

42. Ústavný súd v súvislosti s námietkami vznesenými sťažovateľkou uvádza, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie je arbitrárne a už citovaný záver krajského súdu, podľa ktorého nebola zo strany sťažovateľky osvedčená potreba nariadenia neodkladného opatrenia, považuje za ústavne udržateľný. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že prejazd sťažovateľky cez pozemky žalovaných bol možný, iba bol kontrolovaný. Vzhľadom na túto

skutočnosť podľa názoru ústavného súdu záver krajského súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je ústavne neutržateľný.

43. Vzhľadom na už uvedené zistenia ústavný súd konštatuje, že pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu, t. j. taký jeho postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Práve naopak, takýto postup a rozhodnutie odvolacieho súdu relevantný právny predpis výslovne umožňoval, preto napadnuté rozhodnutie v predmetnom prípade nemohlo znamenať odoprenie prístupu sťažovateľky k súdnej ochrane v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

44. Ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľke v konaní pred krajským súdom nebolo znemožnené uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. V konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľka vôbec neuviedla žiadne nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré by nemohla uplatniť v konaní pred krajským súdom. Argumentácia obsiahnutá v ústavnej sťažnosti sa v podstate zhoduje s námietkami prednesenými v konaní pred krajským súdom v rámci podaného odvolania a nemôže viesť k vysloveniu porušenia označeného práva sťažovateľky.

45. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu, nedošlo k porušeniu označeného práva sťažovateľky v ústavnoprávnej rovine.

46. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

47. Krajský súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom dospel k názoru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dostatočne vysvetlil dôvody, ktoré viedli k tomuto záveru, a tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neutržateľný), preto absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a porušením označeného práva sťažovateľky.

48. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení či nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08). Ani z tohto hľadiska ústavný súd nezaznamenal nedostatky či inú zrejmú nespravodlivosť v namietanom rozhodnutí krajského súdu. Navyše sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstate opakuje svoju argumentáciu uplatnenú v rámci podaného odvolania.

49. Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanej veci nezistil porušenie označeného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu. Závery, ku ktorým krajský súd v napadnutom rozhodnutí dospel, nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne), a tým za ústavne neutržateľné. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti

napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom vo veci.

50. V závere ústavný súd považuje za potrebné dať do pozornosti, že sťažovateľka podala síce ústavnú sťažnosť za seba ako fyzickú osobu podnikateľa s označením svojho obchodného mena ([REDACTED], [REDACTED]), avšak podľa § 39 zákona o ústavnom súde fyzickú osobu podnikateľa treba označiť rovnako ako fyzickú osobu bez ohľadu na to, či vystupuje ako podnikateľ alebo nie, pretože v zmysle § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 133 Civilného sporového poriadku zákon už nerozlišuje medzi fyzickou osobou – podnikateľom a fyzickou osobou – nepodnikateľom (bližšie k tomu ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 533.). Takže za sťažovateľku v danej veci zákon o ústavnom súde považuje [REDACTED] ako fyzickú osobu bez ohľadu na to, ako bola v podaní označená.

51. Keďže ústavný súd nezistil porušenie označeného základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého rozhodnutia krajského súdu zasahoval, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

52. Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť, ostatnými návrhmi obsiahnutými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu